

fragMENTaTION 20

Timm Rautert The Final Program

2015

Sanatçı ve Parrotta Contemporary Art izniyle
Courtesy the artist and Parrotta Contemporary Art

Küratör: NECMİ SÖNMEZ

Editör: MİNE HAYDAROĞLU

Dünyanın Sonundan Bir Gün Önce Timm Rautert'in "The Final Program" Projesi

Çalışmalarını Berlin ve Essen'de sürdüren Timm Rautert'in fotoğrafları, kavramsal öğelerin süzgecinden geçtikten sonra anlam kazanan tarihi, sosyolojik ve politik olgulara gönderme yapar. Bu yaklaşımı, Rautert'in işlerine farklı perspektifler kazandırmakla kalmayıp onları "yaşadığımız zamanın" belleğini kayıt altına alan görsel kaynaklar haline getirir. Sanatçının "The Final Program. Campo Sant'Angelo, Venezia" isimli projesindeyse daha değişik bir açıdan yaklaşarak, "dünyanın sonu" üzerine düşünceler, yorumlar ürettiği gözlemlenir.

Toplam olarak onaltı adet siyah beyaz fotoğraftan oluşan bu dizi Venedik'teki Campo Sant' Angelo meydanını betimlemektedir. Kimi fotoğrafların altında görülen gümüş renkli "Archivio di Stato" mührü, çalışmaya adeta tarihi, arşivlik bir malzeme havası kazandırmaktadır. Bu seride dikkatli olarak bakıldığında algılanacağı gibi, kimi binalar farklı perspektiflerden birçok kere fotoğraflandığı için, tipik bir Venedik meydanı panoraması karşımıza çıkmaz. Üzerinde tek bir insanın bile gözükmediği bu fotoğraflarda geçen yüzüğü çağrıştıran eski bir atmosfer hakimdir.

Rautert Campo Sant'Angelo'yu sıra dışı bir perspektif anlayışıyla fotoğrafladığı için, "bakış açısını" bildik anlamda meydanın "ortasına" yöneltmez. Aksine klasik fotoğrafta "kusur, hata, eksiklik" olarak tanımlanabilecek ne kadar özellik varsa sanatçının çalışmasında sürekli olarak karşımıza çıkar. Bu sayede sanatçı panoramik bir görüntüyü bozacak ne kadar eleman varsa bu çalışmasına taşıyarak, soldan sağa doğru ilerleyen klasik kent fotoğrafı estetiğini alt üst etmeyi başarmıştır. Ne kadar dikkat edersek edelim, ne bir "ufuk çizgisi", ne de meydanın ortasını eksiksiz gösteren bir kare karşımıza çıkar; çünkü kare formundaki fotoğraflar klasik bir Hasselblad kompozisyonunu, dikey çekimlere Leica estetiğini çağrışırlar. Bu iki farklı fotoğraf makinesi kullanımı da çalışmayı alışılmışın ötesine taşıyan kavramsal tercihler arasındadır.

Sanatçı bu çalışmasında fotoğraf tekniğini kullanmakla kalmayıp, izleyicilere okumaları için bir de rapor sunmaktadır. Bu rapor, dünyanın sonu üzerine kaleme alınmış etkileyici bir metin olarak, üç kişinin kıyamet anından önceki son saatlerdeki konuşmalarını içerir. Bir Fizikçi, bir tuhaf adam ve genç bir kadın arasında geçen bu tuhaf konuşma, dünyanın tamamen ortadan kalkacağı "korkunç sona" çeyrek kala yapılmıştır. "Eskatoloji" düşüncesini¹ çağrıştıran bu ahir zaman düşüncesi, üç semavi dinde yer almaktadır. Kıyamet gününün arifesindeki konuşmaları içeren bu raporu kimin, ne zaman, neden yazdığını bilmiyoruz. Rautert fragMENTaTION projesinde bu metni kullanmadan, farklı içerikli resimleri iki sayfalık bir alanda bir araya getirerek adeta "gerçeküstücü" bir kolaj gerçekleştiriyor.

Dünyanın sonuna dair olan bu projenin, etkileyici güzelliğini yüzüğülerden beri koruyan Venedik kentinde geçmesi bir rastlantı olabilir mi? John Ruskin'in *Venedik'in Taşları* (1851-53) başlıklı üç ciltlik kitabında başlattığı "yok olma tehdidi" altındaki melankolik kent imgesi, bu şehirde vefat eden Richard Wagner'in müziğine, Thomas Mann'ın romanına (*Venedik'te Ölüm*) ardından Visconti (*Venedik'te Ölüm*) ve Nicolas Roeg's'un (*Karanlığın Gölgesi*) filmlerine dek uzanan oldukça etkileyici bir ölüm, yok oluş söylencesini oluşturdu. Rautert tuhaf bir ışık altında çektiği meydan fotoğraflarına kıyamet günü fikrini de ekleyerek, "görsel anlatımı" farklı içeriklerle katkılanarak görünenin arkasına geçiyor. Tıpkı bu fotoğraflarda aniden keşfettiğimiz bir martının kanat çırpması kadar yalın ama bir o kadar da etkileyici kurgusallıkla.

Necmi Sönmez, Mayıs 2015, Londra

¹ <http://tr.wikipedia.org/wiki/Eskatoloji>, Erişim Tarihi: 26.4.2015

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

$$P(A|B) = P(A) \cdot P(B|A) / P(B)$$

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

ARCHIVIO DI STATO

The Day Before The End of the World

Timm Rautert's "The Final Program" Project

Berlin and Essen based Timm Rautert's photographs refer to historical, sociological and political events that make sense after conceptual filtering. His approach not only adds more perspective to his works, also deems them visual sources that record the memory of "our present time". In his "The Final Program. Campo Sant'Angelo, Venezia" project however, the artist approaches from a different angle as he dwells on and interprets "the end of the world".

Comprised of sixteen black and white photographs, this series depicts Campo Sant' Angelo square in Venice. The silver colored "Archivio di Stato" stamp seen at the bottom of some of the photographs adds an almost historical, archival feel to the work. This is not a typical panorama of a Venetian square, because the buildings have been photographed several times from different angles as will be noticed upon careful look. With not a single person in them, these photographs are imbued with an atmosphere reminiscent of past centuries.

Rautert photographs Campo Sant'Angelo with an unusual sense of perspective, and does not steer his "point of view" to the "center" of the square. Instead, every component considered "a mistake, an error, a defect" in classical photography, is repeated over and over again in his work. Thereby, the artist has employed every element to destroy a panoramic view, and succeeded in turning upside down the esthetics of classical city photographs where the movement is from left to right. No matter how much we try, there is neither "skysline", nor a shot that shows the center of the square fully, because the square shaped photographs evoke a classical Hasselblad composition while the vertical shots the Leica esthetics. His use of these two different cameras is one of his conceptual decisions that carry the work beyond the common.

In this project, the artist not only uses photographic techniques but also presents the viewers a report to read. A dramatic text about the end of the world consists of the conversation between three people during the last minutes before the apocalypse. This strange conversation between a physicist, a strange man, and a young woman, has taken place fifteen minutes before the "horrible end" when the world will completely disappear. This idea of the end of the world that recalls "Eschatology"¹ is included in all three celestial religions. We do not know when and who wrote this report which entails the conversations recorded on the eve of the apocalypse. While Rautert does not include this text in his fragMENtATION project, he creates an almost "surrealist" collage by bringing together pictures with various contents in the space of two pages.

Can it be a coincidence that this project which is about the end of the world takes place in the city of Venice that has sustained its astonishing beauty through centuries? The image of melancholic city "under the threat of destruction" as first discussed by John Ruskin in his book in three volumes, titled *The Stones of Venice* (1851-53), created an impressive myth about death and destruction that extends to the music of Richard Wagner who died in this city, to Thomas Mann's novel (*Death in Venice*), then to Visconti's (*Death in Venice*) and Nicolas Roeg's (*Don't Look Now*) films. By adding the idea of dooms day to his strangely lit photographs of the square, and layering "the visual narrative" with various contents, Rautert goes beyond what is visible. With a construction that is as simple yet as fascinating as the fluttering of the seagull we suddenly notice in these photographs.

Timm Rautert
The Final Program
2015

Necmi Sönmez, May 2015, London

¹ <http://en.wikipedia.org/wiki/Eschatology>, date of access: 26.4.2015